

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ
FINANSAVIMO KONTROLĖS SKYRIUS**

**PAŽYMA
DĖL 2018 M. LAPKRIČIO 27 D. ŽURNALĖ „STILIUS“ IR TINKLALAPYJE
WWW.LRYTAS.LT PUBLIKUOTO INTERVIU SU AGNE BILOTAITE**

2019 m. birželio 26 d. Nr. 3-93 (1.2)

Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2018 m. lapkričio 27 d. reklamos gaudyklėje gavo pranešimą, kad 2018 m. lapkričio 27 d. – gruodžio 3 d. žurnale „Stilius“ buvo publikuojamas Agnės Bilotaitės interviu, pavadinimu „Šeima – geriausia, kas man galėjo nutikti“, straipsnis nebuvo pažymėtas kaip politinė reklama. Be to, Agnės Bilotaitės nuotrauka buvo ant žurnalo viršelio. Taip pat tinklalapyje www.lrytas.lt 2018 m. lapkričio 27 d. buvo publikuotas analogiškas interviu „Agnė Bilotaitė pirmą kartą atvirai: apie darnią šeimą ir būsimas vestuves“¹, kuris tinklalapyje yra skelbiamas iki šiol.

Tyrimą atliko Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyrius.

VRK 2019 m. vasario 18 d. raštu Nr. 2-530 (2.10) kreipėsi į Visuomenės informavimo etikos komisiją (toliau – VIEK), prašydama pateikti nuomonę dėl paslėptos politinės reklamos.

2019 m. kovo 13 d. VRK gautas atsakymas iš VIEK. Atsakyme pateikiama informacija, kad interviu „Šeima – geriausia, kas man galėjo nutikti“ buvo publikuotas jau prasidėjus politinei kampanijai, o A. Bilotaitė buvo kandidatė į Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narius – merus, taip pat publikacijoje apie A. Bilotaitę atsiliepiama išskirtinai gerai, formuojamas teigiamas jos įvaizdis. Įvertinus visas nurodytas aplinkybes, VIEK nuomone, pirmiau minėta publikacija yra laikytina politine reklama.

2019 m. balandžio 25 d. VRK išsiuntė paklausimą Nr. 2-1136(2.10) žurnalui „Stilius“ ir paklausimą Nr. 2-1135(2.10) Agnei Bilotaitei.

2019 m. gegužės 3 d. VRK gautas atsakymas Nr. 1-3920(2.10) iš Agnės Bilotaitės, atsakyme pateikiama informacija, kad „2018 m. spalio 22 d. į mane telefonu kreipėsi žurnalo „Stilius“ žurnalistė Eglė Šilinskaitė-Puškorė ir paprašė duoti interviu žurnalui. Aš sutikau ir sutarėme, kad interviu klausimus žurnalistė atsiųs iš anksto elektroniniu paštu. Suderinti klausimus iš anksto prašau visų žurnalistų, kurie teiraujasi dėl interviu. Taip pat kaskart prašau suderinti su manimi galutinį interviu tekstą. Esu viešas asmuo, todėl man svarbu, kad viešai pasirodžiusi informacija apie mane būtų teisinga ir nepakenktų mano kaip asmens bei kaip politikės reputacijai. Pabrėžiu, kad šis interviu vyko žurnalo „Stilius“ redakcijos iniciatyva. Už straipsnį nemokėjau, jo

---

¹ <https://www.lrytas.lt/stilius/atvirai/2018/11/27/news/agne-bilotaite-pirma-karta-atvirai-apie-darnia-seima-ir-busimas-vestuves-8365445/>

neužsaciau. Žurnalui „Stilius“ esu davusi tikrai ne vieną interviu. Pirmasis buvo publikuotas dar 2009 metais. Tada mano fotografija taip pat buvo ant žurnalo viršelio“.

2019 m. gegužės 16 d. gautas atsakymas Nr. 1-4259(2.10) iš žurnalo „Stilius“, kuriame pateikiama informacija, kad „Interviu niekas neužsakė. Jis buvo parengtas redakcijos iniciatyva. Interviu užduoti klausimai iš anksto su A. Bilotaite nebuvo suderinti. Iš anksto buvo aptarta tik pokalbio tema – motinystė. Interviu nebuvo apmokėtas ir nenumatoma, kad jis būtų apmokėtas. Kadangi interviu nebuvo politinė reklama, todėl ir politinės reklamos įkainiai nebuvo taikomi. Vertinant politinės reklamos įkainiais, straipsnio paskelbimas žurnale „Stilius“ būtų kainavęs 4 725,84 Eur (su PVM). Interviu nebuvo pažymėtas kaip politinė reklama, nes tai nebuvo politinė reklama, kadangi jo pasirodymo dieną A. Bilotaite dar nebuvo oficialiai paskelbusi apie savo kandidatavimą Klaipėdos m. mero rinkimuose. Anksčiau straipsniai apie A. Bilotaitę taip pat buvo spausdinami (pvz., 2018 m. gegužės 29 d. žurnale „Stilius“ Nr. 18). Žurnale „Stilius“ apie kitus 2019 m. kovo 3 d. savivaldybių tarybų rinkimų politinės kampanijos dalyvius straipsniai ar interviu nebuvo publikuoti“.

Dėl publikacijos vertinimo politinės reklamos požiūriu

Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad *politinė reklama – valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa.*

Pagal Įstatymo 16 straipsnio 6 dalies 2 punktą, politinės kampanijos laikotarpiu *politine reklama nelaikoma neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politiką, politinių partijų, kandidatų veiklą, informacija, kuria neraginama nedalyvauti referendume, balsuoti už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą.* To paties straipsnio 6 dalies 3 punkte nustatyta, kad *politine reklama nelaikoma politinės kampanijos laikotarpiu per visuomenės informavimo priemones neatlygintinai, laikantis objektyvumo ir politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumo principų viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų skleidžiama informacija apie rinkimų programas.*

Interviu „Šeima – geriausia, kas man galėjo nutikti“ A. Bilotaitė apibūdinama kaip „Seime – karinga ir tvirtą nuomonę turinti politikė, namuose – švelni, mylinti motina, įdomi ir patikima partnerė“. Straipsnyje nurodoma priežastis dėl ko A. Bilotaitė pasirinko politiką: „Nuo vaikystės ji svajojo pakeisti pasaulį, todėl, pasitaikius progai, nėrė į politiką“. Interviu taip pat kalbama apie A.

Bilotaitės atsidavimą darbui: „*Man iš tiesų patinka tai, ką darau, – turėjau net darboholikės bruožų. Kartais taip užsisukdavau, kad atsisirasdavo lėtinio nuovargio požymių*“, interviu taip pat pažymima, kad produktyvumas darbui išliko ir sukūrus šeimą: „*Bet sukūrus šeimą pasitvirtino teiginys, kad kuo daugiau darai, tuo daugiau suspėjai, nes išmoksti racionaliau planuoti laiką. Dabar kartais nudirbu daugiau nei ankščiau*“. Tačiau interviu pabrėžiama ir šeimos svarba A. Bilotaitės gyvenime: „*Profesinė sėkmė suteikia džiaugsmo, bet ne pilnatvės. Vaiko gimimas yra tikroji gyvenimo prasmė*“. Interviu nurodoma kaip A. Bilotaitė sugeba išlaikyti darnią šeimą: „*Kaip ir pas visus, pasitaiko, kad nuomonės išsiskiria, nes jos negali visada sutapti. Bet kalbamės ir diskutuojame. Nekeliame balso, pas mus nebūna nekalbadienių. <...> Santykiuose svarbiausia – pagarba. Tai – raktas į santykių harmoniją*“. A. Bilotaitė interviu pabrėžia, kad puikiai sutaria su gyvenimo draugo vaikais iš ankstesnės santuokos, ir tai, kad jos gyvenimo draugas buvo vienišas jiems susipažinus „*Nebuvau ankstesnių Ginto santykių išsiskyrimo priežastis, tad neturiu dėl ko teisintis. Tik nuo tuščio lapo galima pradėti rašyti savo knygą*“. Interviu A. Bilotaitė taip pat pažymi kokybiško laiko praleidimo su vaiku svarbą: „*Grįžusi po darbų stengiuosi laiką su Jonu leisti kokybiškai: džiaugtis vaiku ir išties su juo būti, o ne lįsti į kompiuterį ar socialinius tinklus*“.

Taigi, interviu A. Bilotaitė apibūdinama kaip stipri, reikli, darbšti politikė, kuri tuo pačiu šeimoje yra rūpestinga, mylinti, moteris ir mama. Žurnale „Stilius“ publikuotas interviu formuoja tik teigiamą A. Bilotaitės įvaizdį, kadangi interviu pabrėžiamas A. Bilotaitės atsidavimas darbui, vertybės, teigiamos charakterio savybės. Taip pat pažymėtina tai, kad A. Bilotaitė iš anksto žinojo užduodamus klausimus ir patvirtino galutinį interviu variantą, nors žurnalas „Stilius“ atsakyme nurodė, kad A. Bilotaitei buvo žinoma tik interviu tema – motinystė. Taigi, A. Bilotaitė turėjo galimybę pateikti žurnalistei apgalvotus atsakymus, kurie formuos teigiamą įspūdį. Primintina, kad dar 2018 m. lapkričio 7 d. prasidėjo 2019 m. kovo 3 d. savivaldybių tarybų rinkimų politinė kampanija, A. Bilotaitė, duodama tokio pobūdžio ir turinio interviu, turėjo įsivertinti skleidžiamos informacijos tikslą ir sąsajas su vykstančia politine kampanija.

Pažymėtina, kad straipsnyje „Šeima – geriausia, kas man galėjo nutikti“ visas dėmesys skiriamas A. Bilotaitei pristatyti kaip teigiamai asmenybei. A. Bilotaitė straipsnyje propaguojama kaip politikė, interviu skatina rinkėjus ar rinkimų teisę turinčius asmenis balsuoti už A. Bilotaitę 2019 m. kovo 3 d. savivaldybių tarybų rinkimuose. Taip pat A. Bilotaitės nuotrauka yra ant žurnalo viršelio, interviu iliustruojamas A. Bilotaitės nuotraukomis su sūnumi ir nuotraukomis iš asmeninio albumo. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad interviu nėra kalbama apie A. Bilotaitės darbinę veiklą, priešingai, interviu aptariamos A. Bilotaitės charakterio savybės, pomėgiai, laisvalaikis ir šeiminis gyvenimas.

2019 m. gegužės 16 d. žurnalo „Stilius“ atsakyme nurodoma, kad „*Interviu nebuvo pažymėtas kaip politinė reklama, kadangi jo pasirodymo dieną A. Bilotaitė dar nebuvo oficialiai*

paskelbusi apie savo kandidatavimą Klaipėdos m. mero rinkimuose“, tačiau, VRK duomenimis, A. Bilotaitė apie kandidatavimą buvo paskelbusi dar 2018 m. rugsėjo mėnesį, tai patvirtina straipsnis tinklalapyje www.diena.lt „Konservatorė A. Bilotaitė kandidatuos į Klaipėdos merus“², tai yra prieš tai, kai, A. Bilotaitės teigimu, į ją telefonu kreipėsi žurnalistė dėl interviu. Pirmiau minėtas interviu buvo publikuotas žurnale „Stilius“ lapkričio 27 d. – gruodžio 3 d., t. y. savivaldybių tarybų rinkimų politinės kampanijos metu, o straipsnis „Agnė Bilotaitė pirmą kartą atvirai: apie darnią šeimą ir būsimas vestuves“ tinklalapyje www.lrytas.lt skelbiamas nuo 2018 m. lapkričio 27 d. iki šiol, vertintina, kad A. Bilotaitė turėjo išskirtines sąlygas savo propagavimui ir teigiamo įvaizdžio sukūrimui, lyginant su kitais kandidatais į savivaldybės tarybos narius – merus. Kadangi žurnale „Stilius“ nebuvo publikuoti straipsniai apie kitus kandidatus į Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narius – merus ir straipsnyje nebuvo analizuojama bei aptariama A. Bilotaitės rinkimų programa, planai, idėjos, publikacijai „Šeima – geriausia, kas man galėjo nutikti“ netaikoma Įstatymo 16 straipsnio 6 dalies 3 punkto išimtis. Pirmiau minėtame interviu A. Bilotaitė kalbėjo ne apie savo darbinę veiklą Lietuvos Respublikos Seime, nes tai galėtų būti vertintina kaip įprastinio pobūdžio informacija apie valstybės politikės darbinę veiklą, todėl negali būti taikoma ir Įstatymo 16 straipsnio 6 dalies 2 punkto išimtis.

Įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad *politinė reklama, politinės kampanijos laikotarpiu nepažymėta pagal teisės aktų reikalavimus arba pažymėta nesilaikant teisės aktų reikalavimų, laikoma paslėpta politine reklama ir yra draudžiama, o už jos skleidimą taikoma teisės aktų nustatyta atsakomybė*. Interviu su A. Bilotaite žurnale „Stilius“ ir tinklalapyje www.lrytas.lt nebuvo pažymėti kaip politinė reklama.

Dėl politinės kampanijos išlaidų

Pagal Įstatymo 14 straipsnio 4 dalies 1 punktą, *politinės kampanijos išlaidomis pripažįstamos politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos laikotarpiu turėtos išlaidos ir prisiimti įsipareigojimai, skirti politinei reklamai ar kitai agitacinei medžiagai gaminti ar platinti bet kokiomis visuomenės informavimo priemonėmis ar bet koku kitu viešu būdu*. Pagal Įstatymo 2 straipsnio 10 dalį, *politinės kampanijos finansavimo ataskaita – dokumentas, kuriame savarankiškas politinės kampanijos dalyvis nurodo politinei kampanijai gautas aukas ar jų sumas pagal aukotojų grupes, kitas politinei kampanijai panaudotas lėšas, aukotojus (pateikia aukotojų sąrašą) bei turėtas išlaidas ir prisiimtus įsipareigojimus (pagal išlaidų grupes)*. Įstatymo 17 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad visos politinės kampanijos pajamos, išlaidos ar prisiimti finansiniai įsipareigojimai registruojami Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje, to paties straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje nurodomos visos politinės kampanijos pajamos ir išlaidos bei prisiimti įsipareigojimai (pagal išlaidų grupes).

² <https://www.diena.lt/naujienos/klaipe/miesto-pulsas/konservatore-bilotaite-kandidatuos-i-klaipe-dos-merus-882095>

Pagal žurnalo „Stilius“ atsakymą (reg. Nr. 1-4259(2.0), straipsnis „Šeima – geriausia, kas man galėjo nutikti“ politinės reklamos įkainiais būtų kainavęs 4 725,84 Eur (su PVM), o tinklalapyje publikuotas analogiškas interviu „Agnė Bilotaitė pirmą kartą atvirai: apie darnią šeimą ir būsimas vestuves“ politinės reklamos įkainiais kainuotų 525,14 Eur, bendra suma – 5 250,98 Eur.

Įstatymo 14 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad *kiekvieno politinės kampanijos dalyvio <...> politinės kampanijos išlaidų dydis negali viršyti šio straipsnio 2 ar 3 dalyje nustatytų didžiausių politinės kampanijos išlaidų dydžių*. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų Klaipėdos miesto rinkimų apygardoje Nr. 20 kandidatų sąrašo politinės kampanijos išlaidų limitas 120 000 Eur. 2019 m. balandžio 9 d. TS-LKD Klaipėdos miesto rinkimų apygardoje Nr. 20 kandidatų sąrašo pateiktoje politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje politinės kampanijos išlaidų dydis – 35 295,48 Eur. Į politinės kampanijos finansavimo ataskaitą įtraukus išlaidas už A. Bilotaitės straipsnį žurnale „Stilius“ ir internetiniame tinklalapyje www.lrytas.lt, bendra politinės kampanijos išlaidų suma būtų 40 546,46 Eur, didžiausias politinės kampanijos išlaidų dydis 120 000 Eur nebūtų viršytas. TS-LKD Klaipėdos miesto rinkimų apygardoje Nr. 20 kandidatė Agnė Bilotaitė politinei kampanijai galėjo išleisti 120 000 Eur. 2019 m. balandžio 9 d. pateiktoje TS-LKD atstovaujamųjų dalyvių politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje kandidatės į Klaipėdos miesto tarybos narius – merus A. Bilotaitės politinės kampanijos išlaidų dydis 4 435,76 Eur. Į politinės kampanijos finansavimo ataskaitą įtraukus išlaidas už A. Bilotaitės straipsnį žurnale „Stilius“ ir internetiniame tinklalapyje www.lrytas.lt, bendra A. Bilotaitės politinės kampanijos išlaidų suma būtų 9 686,74 Eur., didžiausias politinės kampanijos išlaidų dydis 120 000 Eur. nebūtų viršytas. Pagal Įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 9 punktą šurkščiu šio įstatymo pažeidimu laikoma *paslėptos politinės reklamos skleidimas, jeigu išlaidos paslėptai politinei reklamai sudaro 10 ar daugiau procentų nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio*. Nustatyta, kad išlaidos paslėptai politinei reklamai yra 5 250,98 Eur, tai yra išlaidos paslėptai politinei reklamai sudaro 4,38 proc. nustatyto didžiausio politinės kampanijos išlaidų dydžio.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

1. Pripažinti, kad 2018 m. lapkričio 27 d. – gruodžio 3 d. žurnale „Stilius“ publikuotas interviu „Šeima – geriausia, kas man galėjo nutikti“ ir 2018 m. lapkričio 27 d. tinklalapyje www.lrytas.lt publikuotas straipsnis „Agnė Bilotaitė pirmą kartą atvirai: apie darnią šeimą ir būsimas vestuves“ yra Agnės Bilotaitės politinė reklama.

Pripažinus 1 punkte nurodytus straipsnius politine reklama:

2. Pripažinti, kad pirmiau minėti straipsniai yra paslėpta politinė reklama.
3. Nustatyti, kad 2019 m. kovo 3 d. savivaldybių tarybų rinkimų politinės kampanijos metu žurnale „Stilius“ publikuotas kandidatės į Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narius – merus

Agnės Bilotaitės interviu politinės reklamos įkainiais būtų kainavęs 4 725,84 Eur, o straipsnis tinklalapyje www.lrytas.lt – 525,14 Eur.

4. Pavesti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui 3 punkte nustatytas išlaidas nurodyti Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų Klaipėdos miesto rinkimų apygardoje Nr. 20 kandidatų sąrašo politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje ir finansinės apskaitos žiniaraštyje.

Skyriaus vedėja

Lina Petronienė

Vyriausioji specialistė
Prokofijovienė

Sandra